

Tulevaisuuden ammattiminä

KESTO

vähintään 60 min

Sopii yksilö- ja ryhmätyöskentelyyn

TARVIKKEET

- A4-kokoista paperia tai kartonkia
- Aikakausi- ja sanomalehtiä, joista voi leikata kuvia
- Saksia, liimaa, kyniä ja lisäksi tarpeen mukaan muita askartelutarvikkeita

TAVOITE

Tavoitteena on herättää opiskelija pohtimaan sitä, millä tavalla työelämä ja hänen nyt opiskelemansa ala mahdollisesti tulevat muuttumaan ja millaiset taidot ja osaamiset ovat muutoksessa tärkeitä.

Taidelähtöisen menetelmän avulla osallistujan ajatukset suunnataan nykyhetkestä tulevaisuuteen ja erilaisten mahdollisuuksien kuvitteluun.

OHJEISTUS

Ohjaaja lukee ensin ääneen seuraavat tulevaisuuden työelämään liittyvät väitteet. Väitteet voi myös monistaa ja jakaa osallistujille. Väitteet on koottu tulevaisuuden työelämään liittyvästä tutkimuksesta sekä tulevaisuuskuvista. Kysymyksiä voi käyttää myös muiden tehtävien tukena tai bonustehtävänä. Väittämiä voi myös keksiä itse lisää.

1. Useampia tehtäviä voi hoitaa etätöyönä, vaikka kotoa käsin (esimerkiksi ohjata laitteita tai työprosesseja omalta tietokoneelta).
2. Erilaisista oppimisympäristöstä (kuten harrastuksista ja vapaaehtoistyöstä) hankitulla osaamisella ja kokemuksella on työnantajille ja asiakkaille enemmän merkitystä kuin suoritetulla tutkinnolla.
3. Suomesta on tullut ilmastonmuutoksen myötä suosittu matkailumaa, koska muualla on liian kuumaa kesäisin.
4. Yksityisautoja on huomattavasti vähemmän ja yhteiskäyttöautot ja joukkoliikenne ovat pääasialliset tavat liikkua paikasta toiseen.
5. Ihmisellä voi olla useita erilaisia työpaikkoja ja tehtäviä. Toimeentulo muodostuu usein useasta eri lähteestä kuten palkkatyöstä, yrittäjyydestä ja järjestötoiminnasta.
6. Työelämässä vaaditaan eri kielten osaamista kuin nykyään. Kiinan ja portugalilaiset osaajat ovat haluttuja työmarkkinoilla.
7. 3D-tulostus ja älykkäät materiaalit, esimerkiksi erilaiset sensorit vaatteissa, ovat arkipäivää.
8. Tärkeimmät työelämässä tarvittavat taidot ovat yhteistyökyky, itsensä johtaminen, ongelmanratkaisu ja tunnetaidot.
9. Osa lääkäreistä ja hoitajista on robotteja.
10. Työn robotisaatio ja digitalisoituminen vähentävät tuotantoon liittyviä työtehtäviä ja lisäävät työtä palvelualoilla, työnjohdossa ja asiantuntijatehtävissä.

Väittämien jälkeen käydään lyhyt keskustelu väitteiden esittämästä kuvasta tulevaisuuden työelämästä:

- Onko kyseinen väite uskottava?
- Voisiko se olla mahdollinen?
- Entä onko se haluttava tai toivottava?
- Millä tavalla väite vaikuttaa alaan, jota opiskelet?

Kunkin väitteen kohdalla voi keskustella myös aikajänteestä, jolloin väite voisi toteutua – tai onko se jo toteutunut. Väljästi ajatellen väitteet voisivat toteutua eri aikoihin vuosina 2020–2050 (tähän ei ole oikeita tai vääriä vastauksia).

Tämän jälkeen opiskelijat tekevät paperille hahmon, joka on työelämässä 20 vuoden päässä. Tulevaisuuden ammatti-minä voi perustua osallistujaan itseensä, hänen toiveisiinsa, mutta se voi olla myös täysin fiktiivinen. Hahmon luomisessa voi hyödyntää tulevaisuuden työelämään liittyviä väitteitä ja käyttää vapaasti piirtämistä, askartelua, kirjoittamista, lehdistä leikattavia kuvia jne.

Hahmo rakennetaan miettimällä seuraavia kysymyksiä:

- Mitä hän tekee työkseen?
- Miten hän tekee työtään?
- Mikä on hänelle ominainen taito tai osaaminen?
- Millaisia arvoja työ tai sen tekemisen tapa sisältää?
- Mistä hän unelmoi?

Tehtävää purettaessa osallistujat esittelevät toisilleen luomansa hahmon ja vastaavat edellä mainittuihin kysymyksiin.

